

2025-05-28 Nr. NV-1189

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-457(2); 25-456(2) TAIS-24-19664(3); 24-19665(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 2, 15, 19, 28, 50, 78, 92 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne	Finansų ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-05-27	Pasirenkama ☐ TAP (II dalis) ☐ LRV pasitarimas ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Pagal Direktyvos nuostatas valstybės narės turi neapmokestinti PVM (su teise į PVM atskaitą) prekių tiekimo patvirtintiems asmenims, kai jie eksportuoja prekes iš Bendrijos vykdydami humanitarinę, labdaros ar švietimo veiklą už Bendrijos ribų.

Šias nuostatas Lietuvoje perkelia PVM įstatymas - taikant 0 procentų PVM tarifą apmokestinamos prekės, tiekiamos Labdaros ir paramos (toliau - LP) įstatyme nurodytiems Lietuvoje įregistruotiems paramos gavėjams, jeigu šios prekės minėtų paramos gavėjų kaip parama išgabenamos už ES teritorijos ribų veikiantiems juridiniams asmenims ir kitoms organizacijoms, pagal LP įstatymą galintiems būti paramos gavėjais t. y., reikalavimai susieti su LP įstatyme įtvirtiniais reikalavimais. Tačiau Lietuvoje parama valstybiniu lygiu gali būti teikiama ne tik pagal LP įstatymą, bet ir pagal Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymą (toliau - VBHP).

Reikalingi PVM įstatymo pakeitimai atsižvelgiant į praktikoje kylančias problemas ir atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo sprendimus.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma taikyti PVM lengvatą ir humanitarinės pagalbos priemonėms – prekėms, tiekiamoms VBHP įstatyme nurodytoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, taip pat bendrovėms, gavusioms pritarimą dėl humanitarinės pagalbos teikimo tikslingumo, ir (arba) kitiems asmenims, sudariusiems susitarimus dėl humanitarinės pagalbos teikimo su VBHP įstatyme nurodytomis institucijomis (įstaigomis), jeigu šios humanitarinės pagalbos priemonės – prekės minėtų gavėjų išgabenamos už ES teritorijos ribų ir perduodamos kaip humanitarinė pagalba.

Taip pat, siekiant spręsti praktikoje kylančias problemas ir atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo sprendimus siūlomi ir kiti pakeitimai, pavyzdžiui:

- Kadangi šiuo metu vyksta ginčai tarp mokesčių mokėtojų ir mokesčių administratoriaus dėl pastato (statinio) esminio pagerinimo sąvokos traktavimo, siūloma pastato (statinio) esminio pagerinimo sąvoką apibrėžti pagal Statybos įstatyme vartojamas sąvokas, t. y. pastato (statinio) esminiu pagerinimu laikyti statinio kapitalinį remontą ar statinio rekonstravimą, kaip jie apibrėžti Statybos įstatyme.
- Atsižvelgiant į tai, kad finansinėje apskaitoje, taip pat apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, mokesčių mokėtojai atliekamus tikslinimus koreguoja atsižvelgdami į euro ir užsienio valiutos santykį, nurodytą pirminiame apskaitos dokumente, siūloma tokias pačias nuostatas taikyti ir PVM tikslais;
- Sąvoką „neigaliųjų techninės pagalbos priemonės“ keisti į sąvoką „asmenų su negalia techninės pagalbos priemonės“;
- Atsisakyti nustatyto reikalavimo pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie elektroniniu būdu saugomų PVM sąskaitų faktūrų saugojimo vietą, kai jos saugomos ne šalies teritorijoje. Nuostatos atsisakymas neprieštarauja Direktyvai.

Projekte siūloma, kad pakeitimai įsigaliotų 2025 m. rugsėjo 1 d., t. y. netaikant MAĮ įtvirtinto reikalavimo dėl 6 mėnesių nuo oficialaus paskelbimo dienos įsigaliojimo termino, nes projektu iš esmės nekeičiama apmokestinimo PVM tvarka, o siūlomi įtvirtinti pakeitimai lengvina mokesčių mokėtojų padėtį.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Priėmus projektą, keisti kitų įstatymų nereikės. Vyriausybės nutarimai, kurie turės būti keičiami, nurodyti projekto aiškinamajame rašte.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos siūlymą papildyti projektą nuorodomis į VBHP įstatymą, nurodant, kad VBHP įstatymo sąvokos vartojamos tik taikant konkrečias PVM įstatymo 50 straipsnio nuostatas.

Įvertinta Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastaba, kuria prašoma projekto reguliavimo naštos pokytį įvertinti pinigine išraiška, nurodant, kad nėra poreikio vertinti projekto nuostatų, kuriomis siūloma atsisakyti nustatyto reikalavimo (naikinti įpareigojimą) pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie elektroniniu būdu saugomų PVM sąskaitų faktūrų saugojimo vietą, kai jos saugomos ne šalies teritorijoje, administracinės naštos pokyčio, nes mokesčių mokėtojai iki šiol nėra pateikę tokios informacijos mokesčių administratoriui.

Neatsižvelgta į VMI pastabą, kad projekto 1 ir 2 dalies nuostatos turėtų būti įgyvendinamos tik per PVM grąžinimą, nurodant, kad pagal PVM direktyvos nuostatas PVM grąžinimas įvardijamas ne kaip privalomas, o kaip vienas iš galimų nuostatų įgyvendinimo būdų.

Neatsižvelgta į Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos pastabą, kad tie patys statybos darbai finansinėje apskaitoje tam tikrais atvejais turės būti registruojami dvejopai, nurodant, kad jei atlikti darbai atitiks apskaitos standarte vartojamą sąvokos apibrėžtį, remonto vertę subjektas turės pridėti prie ilgalaikio turto savikainos, o PVM įstatymo tikslais turės įvertinti, ar į savikainą įtraukti darbai atitinka Statybos įstatyme nustatytas sąvokas „statinio kapitalinis remontas“ ar „statinio rekonstravimas“, ir atitinkamai deklaruoti PVM mokesťines prievoles.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui pastabų ir siūlymų neturi.

Projektas svarstytas 2025 m. gegužės 27 d. tarpinstituciniame pasitarime, pastabų neišsakyta.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Tautvydas Brazdžiūnas

Ekonomikos politikos grupė